НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О.БОГОМОЛЬЦЯ

Навчально-науковий інститут медицини

Кафедра оториноларингології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
професор Власенко О.М.

“_____” _____ 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЯ

освітній рівень – другий (магістерський)

галузь знань - 22 «Охорона здоров’я»

спеціальність – 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма «Медицина» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 222 «Медицина»

денна форма навчання;

2026– 2027 навчальний рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Національний медичний університет імені О.О.Богомольця

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: завідувач кафедри оториноларингології НМУ імені О.О.Богомольця доцент М.В. Тарасенко. професор кафедри отоларингології, доктор медичних наук, професор Дєєва Ю.В., перший проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти, член-кореспондент НАМН та НАПН України, професор О.М.Науменко

Обговорено та рекомендовано до затвердження на кафедральній нараді КАФЕДРА ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ:
«27» серпня 2026 року, протокол № 161.
Завідувач кафедри оториноларингології _____ М.В. Тарасенко

Затверджено на засіданні ЦМК з хірургічних дисциплін Національного медичного університету імені О.О. Богомольця
Протокол № 1 від 31 серпня 2026 року.

Голова ЦМК з хірургічних дисциплін
НМУ імені О.О.Богомольця,
доцент кафедри хірургії інституту стоматології,
к.мед.н. _____ О.П.Стеценко

1. Опис навчальної дисципліни ОК 29 «Оториноларингологія»

Найменування показників	**Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень**	**Характеристика навчальної дисципліни**
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Дисципліна **«Оториноларингологія»**
Модулів – 1	Спеціальність: 222 «Медицина»	Курс 4
Змістових модулів – 2		
Індивідуальне науково-дослідне завдання наявне		Семестр 7-8
Загальна кількість кредитів/годин 3/90		Лекції (год.): 0
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: II (магістерський)	Практичні заняття (год.): 40
		Самостійна робота (год.): 50
		Вид кінцевого контролю: ПМК

2.МЕТА, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни: оволодіти компетентностями різного направлення для досягнення кінцевих результатів навчання

2.2 Очікувані результати: оволодіння компетентностями різного спрямування для досягнення кінцевих результатів навчання

***Інтегральна*:**

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності лікаря-педіатра в галузі 22 «Охорона

здоров’я», або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність спілкуватись іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов’язків.

ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.
ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.
ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
ФК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.
ФК 21. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров’я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
ФК 23. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров’я.
ФК 24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.
ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Перелік програмних результатів навчання

ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПРН 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров’я.
ПРН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров’я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї

міждисциплінарних проблем.
ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4),враховуючи вік пацієнта.
ПРН 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікарякерівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).
ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПРН 9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПРН 10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПРН 14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
ПРН 17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН 18. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його

перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.
ПРН 21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
ПРН 22. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
ПРН 25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.
ПРН 27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

- Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії заснованій на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.
- Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності
- Дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму та вимог техніки безпеки при здійснення професійної діяльності.
- Використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності
- Аргументувати прийняті рішення, та нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності
- Здійснювати професійне спілкування сучасною українською літературною мовою, використовувати навички усної комунікації іноземною мовою, аналізуючи тексти фахової направленості та перекладати іншомовні інформаційні джерела.
- Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, ефективно працювати у команді.

- Аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.
  - Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні ***знати:***
  - клінічну анатомію та фізіологію ЛОР-органів і сучасні методи їх дослідження;
  - етіологію, патогенез, клініку, методи лікування та профілактики хвороб носа, приносових пазух, глотки, гортані, зовнішнього, середнього і внутрішнього вуха, а також викликаних ними ускладнень
  - ***вміти:***
  - оцінювати результати обстеження ЛОР-органів;
  - розпізнавати найрозповсюдженіші ЛОР-хвороби та їх ускладнення;
  - призначати лікування цих захворювань.
  - виконувати типові ендоскопічні методи дослідження ЛОР-органів;
  - володіти найуживанішими практичними навичками;
  - надавати невідкладну допомогу хворим з травмами, сторонніми тілами, кровотечами із ЛОР-органів та стенозами верхніх дихальних шляхів;

2.3. Критерії оцінювання результатів навчання

- Оцінювання навчальної діяльності ЗдВО регламентовано Положенням про «Порядок оцінювання знань студентів під час поточного та кінцевого контролю з дисципліни в НМУ імені О.О. Богомольця» (протокол засідання Вченої ради НМУ імені О.О. Богомольця № 4 від 28.11.2024 р.).

Оцінювання результатів навчання на практичному занятті здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми, передбачає 100% опитування студентів групи, та оцінювання усіх складових елементів заняття – тестового контролю, контроль виконання практичних навичок, вирішення ситуаційних завдань, письмове виконання завдань в процесі підготовки до практичного заняття.

За кожний етап заняття студент отримує традиційну оцінку «5-4-3-2» балів, із яких викладач визначає середню арифметичну оцінку, та виставляє у вигляді традиційної оцінки, заокруглюючи за математичними правилами 1-4 після коми у бік зменшення, 5-9 – у бік збільшення оцінки.

Оцінка «5» виставляється у випадку, коли студент дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких додаткових питань; відповідає матеріал без помилок і неточностей; виконує запропоновані до вивчення навички без помилок та за різних умов, вірні відповіді в тестах 90% -100%

Оцінка «4» виставляється за умови, коли студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання відповідає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; виконує запропоновані до вивчення навички за стандартними умовами, помиляється коли виникають зміни в ситуації але може виправитись самостійно при задаванні додаткових питань, вірні відповіді в тестах 75%-89%

Оцінка «3» ставиться студентові на основі його знань основного змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння, дає відповіді за допомогою навідних питань, але на прямо поставлені питання відповідає правильно. не в повному обсязі може виконати практичні навички, але за наявності корегуючих дій викладача, успішно долає практичні завдання, вірні відповіді в тестах не менше ніж 60%-74%

Оцінка «2» виставляється у випадках, коли знання студента не відповідають вимогам оцінки «3 бали»; в тестовому контролі правильні відповіді складають 59% та менше,

Критерії оцінювання на підсумковому модульному контролі (ПМК):

За кожний етап ПМК студент отримує традиційну оцінку «5-4-3-2», які викладач конвертує у бали відповідно до регламенту оцінювання, традиційна оцінка «2» - відповідає 0 балів завжди.

Оцінка «5» виставляється у випадку, коли студент дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вирішує запропоновані кейси в повному обсязі та може пояснити відповідь, виконує запропоновані до вивчення навички без помилок та за різних умов, або вірні відповіді в тестах 90% -100%

Оцінка «4» виставляється за умови, коли студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує запропоновані кейси вірно , може пояснити відповідь, але не на всі питання в кейсах відповідає без допомоги, виконує запропоновані до вивчення навички за стандартними умовами, помиляється коли виникають зміни в ситуації але може виправитись самостійно при задаванні додаткових питань, вірні відповіді в тестах 75%-89%

Оцінка «3» ставиться студентові на основі його знань основного змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння, дає відповіді за допомогою навідних питань, але на прямо поставлені питання відповідає правильно, вирішує запропоновані кейси вірно, але не завжди може пояснити відповідь і дати відповідь на всі запитання до кейсів та не в повному обсязі може виконати практичні навички, але за наявності корегуючих дій викладача, успішно долає практичні завдання, вірні відповіді в тестах не менше ніж 60%-74%

Оцінка «2» виставляється у випадках, коли знання студента не відповідають вимогам оцінки «3 бали»; в тестовому контролі правильні відповіді складають 59% та менше,

Індивідуальна робота:

Оцінка «5» виставляється у випадку, коли студент створив та доповів індивідуальну роботу на обрану тему згідно вимог академічної доброчесності та зміг відповісти детально на поставлені до нього запитання .

Оцінка «4» виставляється у випадку, коли студент створив та доповів індивідуальну роботу згідно вимог академічної доброчесності не повністю

деталізував обрану тему та не в повному обсязі зміг відповісти на поставлені до нього запитання

Оцінка «3» виставляється у випадку, коли студент створив та доповів індивідуальну роботу згідно вимог академічної доброчесності не повністю деталізував обрану тему та не зміг відповісти на поставлені до нього запитання

Оцінка «2» виставляється у випадку, коли студент створив та доповів індивідуальну роботу що не відповідає вимогам академічної доброчесності, або не розкрив обрану тему . Така робота не зараховується, або пропонується створити іншу індивідуальну роботу, що відповідає критеріям оцінки «3»

Матриця компетентностей

ОК29	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	ЗК15
	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК10	ФК11	ФК16	ФК21	ФК23	ФК24	ФК25	
	ПРН1	ПРН2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН7	ПРН9	ПРН10	ПРН14	ПРН17	ПРН18	ПРН21	ПРН22	ПРН25	ПРН27

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин, з них**			
	Всього, Годин/ Кредитів	**Аудиторних**		**СРС**
		Лекц.	**Практ. занять**	
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Пропедевтика оториноларингології				
Тема 1. Методи дослідження ЛОР-органів.			**2**	
Змістовий модуль 2. Клінічна оториноларингологія				

Тема 2. Захворювання зовнішнього і середнього вуха. Гострий гнійний середній отит. Мастоїдит. Лабіринтит. Антромастоїдотомія.			**5**	
Тема 3. Хронічний гнійний середній отит. Сануючі та слуховідновні операції на вусі. Негнійні захворювання вуха: катар середнього вуха, ексудативний отит, сенсоневральна приглухуватість, отосклероз, хвороба Меньєра.			**5**	
Тема 4. Гострі захворювання носа і приносових пазух. Риногенні орбітальні і внутрішньочерепні ускладнення.			**5**	
Тема 5. Хронічні захворювання носа і приносових пазух.			**5**	
Тема 6. Гострі і хронічні захворювання глотки.			**5**	
Тема 7. Гострі захворювання гортані. Гострий ларингіт. Гострий ларинготрахеїт у дітей. Флегмонозний ларингіт. Стеноз гортані. Набряк гортані.			**5**	
Тема 8. Хронічні захворювання гортані. Пухлини та інфекційні гранульоми ЛОР-органів.			**4**	
Тема 9 . Травми ЛОР-органів, носові кровотечі. Сторонні тіла ЛОР-			**2**	

органів.				
ПМК			**2**	
Загальне навантаження	**90/3 кредити ECTS**		**40**	**50**

Примітка: 1 кредит ECTS – 30 год.

Аудиторне навантаження – 44 %,СРС – 56 %.

3.1. Теми лекцій з дисципліни (лекції проводяться в межах практичних занять)

№ з/п	Назва теми
1.	Гострі і хронічні захворювання вуха
2.	Гострі і хронічні захворювання носа і приносових пазух
3.	Гострі та хронічні захворювання глотки і гортані

3.2. Теми семінарських занять

Проведення семінарських занять не передбачено навчальним планом

3.3. Теми практичних занять

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин
1	Методи дослідження ЛОР-органів.	2
2	Захворювання зовнішнього і середнього вуха. Гострий гнійний середній отит. Мастоїдит. Лабіринтит. Антромастоїдотомія.	5
3	Хронічний гнійний середній отит. Сануючі та слуховідновні операції на вусі. Негнійні захворювання вуха: катар середнього вуха, ексудативний отит, сенсоневральна приглухуватість, отосклероз, хвороба Меньєра.	5
4	Гострі захворювання носа і приносових пазух. Риногенні орбітальні і внутрішньочерепні ускладнення.	5
5	Хронічні захворювання носа і приносових пазух.	5
6	Гострі і хронічні захворювання глотки.	5

7	Гострі захворювання гортані. Гострий ларингіт. Гострий ларинготрахеїт у дітей. Флегмонозний ларингіт. Стеноз гортані. Набряк гортані.	5
8	Хронічні захворювання гортані. Пухлини та інфекційні гранульоми ЛОР-органів.	4
9	Травми ЛОР-органів, носові кровотечі. Сторонні тіла ЛОР-органів.	2
10	Підсумковий модульний контроль «Оториноларингологія»	2
	Всього:	40

3.4. Теми лабораторних занять

Проведення лабораторних занять не передбачено навчальним планом

3.5. Тематичний план самостійної роботи студентів (СРС)

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин
4.	**Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:** поглиблене вивчення фізіології та методів дослідження слухового та вестибулярного аналізаторів, теорій слуху, диференційна діагностика порушень звукопроведення та звукосприйняття, імпедансометрія	8
5.	**Підготовка до практичних занять –** *теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок*	24
6.	Периферична вестибулопатія.	3
7.	Грибкові захворювання ЛОР-органів.	3
8.	Сучасні ендоскопічні методи діагностики та надання допомоги при ургентній ЛОР-патології.	3
9.	**Підготовка до практичних занять –** *теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок* Підготовка до підсумкового контролю засвоєння модуля	7 2
	РАЗОМ	**50**

9.1. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом позааудиторної

самостійної роботи студента навчального, навчально-дослідного чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується у процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується разом зі складанням кінцевого контролю з даної навчальної дисципліни.

Мета. Самостійне вивчення частини матеріалу програми, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу і розвиток навичок самостійної роботи.

Зміст. ІНДЗ – це завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, одержаних у процесі лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Структура (орієнтовна): вступ (зазначається тема, мета і завдання роботи та основні її положення); теоретичне обґрунтування (виклад базових теоретичних положень, законів, принципів, алгоритмів тощо, на основі яких виконується завдання); методи (при виконанні практичних, розрахункових, моделюючих робіт); основні результати роботи та їх обговорення (подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо);висновки; список використаної літератури.

Порядок подання та захисту ІНДЗ: звіт про виконання ІНДЗ подається у вигляді скріпленого зошита (реферату) з титульною сторінкою стандартного зразка та внутрішнім наповненням із зазначенням усіх позицій змісту завдання (за об’ємом до 10 аркушів); ІНДЗ подається викладачеві; оцінка за ІНДЗ виставляється на заключному занятті (практичному, семінарському) з курсу на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ. Можливий захист завдання шляхом усного звіту студента про виконану роботу (до 5хв.); Питома вага ІНДЗ у загальній оцінці з дисципліни, оцінюється **в межах 8 балів.**

ІНДЗ містить елемент пошукової, частково науково-дослідної роботи і виступає чинником залучення студента до науково-дослідницької діяльності,

яка може бути продовжена через виконання магістерської роботи тощо, формує навички професійної підготовки лікаря.

Теми ІНДЗ

1. Імпедансометрія
2. Хвороба Меньєра
3. Скринінг слухової функції новонароджених.
4. Акутравма вуха
5. Баротравма вуха
6. Бойові травми в ЛОР-практиці
7. Травматична перфорація барабанної перетинки.
8. Травми носа внаслідок вогнепальних та вибухових уражень. Реконструктивно-відновна хірургія.
9. Сторонні тіла (уламки мінно-вибухових та вогнепальних пристроїв) ЛОР-органів.
10. Перфорація носової перегородки
11. Функціональна дисфонія.
12. Флегмона шиї.
13. Носові кровотечі при супутніх захворюваннях.
14. Остеомієліт лобної пазухи.
15. Перелом кісток носу.

9.2. Методи навчання

Застосування загальних і спеціальних інноваційних методів для навчання з дисципліни «Оториноларингології».

Загальні методи (розповідь, лекція, ілюстрація, бесіда) та с*пеціальні методи, які* залежать від специфіки вивчення дисципліни.

Проблемно-пошуковими методами, які використовуються в підготовці майбутніх лікарів є: дійові (рішення задач, відображення схематичних малюнків); евристичні (бесіда, обговорення, дискусія); пошуковий (курсове проектування); дослідницькі (наукова праця, ІНДЗ); методи проблемного викладу навчального матеріалу.

Логічні методи включають індуктивний (від часткового до загального); дедуктивний (від загального до часткового); аналіз, синтез, узагальнення, порівняння, абстрагування – важливі для формування основ клінічного мислення з офтальмології.

Методи формування інтересу до навчання поділяють на методи інтелектуальної колективної діяльності й імітаційні. Основою методів інтелектуальної колективної діяльності є наявність колективної думки, пізнавальної суперечки при високій активності студентів, обговорення, дискусії. Імітаційні вправи, аналіз виробничих ситуацій, метод тренажу, ігрове проектування, ділові ігри, метод розподілу ролей особливо актуальні на клінічних кафедрах.

Важливими в підготовці лікарів є ***методи самостійного навчання,*** в тому числі ***метод «навчання за текстом модуля»,*** який передбачає послідовні дії студента для міцного засвоєння навчального матеріалу. Спочатку аналізуються дидактичні цілі. Потім вивчається структура модуля (схема послідовності елементів навчання). Після цього студенти переходять до розгляду змісту модуля і його елементів. При вивченні змісту модульної програми звертається увага на методичне забезпечення змісту модуля. Якщо структура модуля індивідуалізується стосовно кожного студента, зміст модуля вивчається за рекомендованою (індивідуалізованою) структурою розробленою кафедрою.

Таким чином, навчання орієнтується на придбання студентами конкретних навичок, знань і умінь, компетенцій необхідних у майбутній професійній діяльності з дисципліни «Оториноларингологія».

9.3. Методи контролю – підсумковий модульний контроль

Підсумковий модульний контроль (ПМК) – включає оцінку теоретичних знань та практичних навичок студентів, здійснюється на останньому занятті.

Розподіл балів, які отримують студенти

При засвоєнні теми за традиційною системою студенту присвоюються бали: “5” – 8 балів, “4” – 6-7 балів, “3” – 5 балів, “2” – 0 балів.

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 80. Студент допускається до підсумкового модульного контролю при умові виконанні вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він відвідав не менше 75% годин курсу.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання									МК** (тестовий контроль, розв’язання ситуаційної задачі, демонстрація практичного навичка, відповідь на три теоретичні питання)	Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9		
0-8	0-8	0-8	0-8	0-8	0-8	0-8	0-8	0-8	64-120	200

* - 50% балів відводиться за СРС (за кожною темою);

** - кількість модульних контролів і балів визначає викладач.

Критерії оцінювання підсумкового модульного контролю.

Вид контролю	Кількість відсотків, який складає вид контролю	Кількість балів, яку може отримати студент
		max
Відповідь на 3 теоретичні питання білету	53,3%	64
Розв`язання ситуаційної задачі	16,7%	20
Демонстрація практичного навичка (за необхідності дистанційної форми навчання – тестування в LikarNMU)	30%	36
Всього	100%	120

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Пояснення
відмінно	170-200	A	ВІДМІННО (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
добре	155-169	B	ДУЖЕ ДОБРЕ (вище середнього рівня з кількома помилками)
	140-154	C	ДОБРЕ (в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок)
Задовільно	125-139	D	ЗАДОВІЛЬНО (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
	111-124	E	ДОСТАТНЬО (виконання задовольняє мінімальні критерії)
незадовільно	60-110	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО (з можливістю повторного складання)
	1-59	F	НЕЗАДОВІЛЬНО (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

9.4. Перелік теоретичних питань до кінцевого контролю.

I.ВУХО

1. Клінічна анатомія зовнішнього вуха.

2. Будова барабанної перетинки. Розпізнавальні ознаки.

3. Порожнини середнього вуха. Стінки і поверхи барабанної порожнини.

4. Клінічна анатомія середнього вуха.

5. Клінічна анатомія внутрішнього вуха.

6. Методи дослідження слуху. Диференційна діагностика уражень звукопровідного і звукосприймального апаратів.

7. Скринінг порушень слуху у новонароджених. Кохлеарна

імплантація, покази та організація процедури слухопротезування в Україні.

8. Травми вуха. Гематома і хондроперихондрит вушної раковини.

9. Вибухова травма вуха, надання допомоги на різних етапах медичної евакуації.

10. Зовнішній отит, класифікація, діагностика та лікування.

11. Сторонні тіла вуха. Сірчана пробка.

12. Гострий середній отит. Клініка прояви, діагностика та лікування.

13. Наслідки та ускладнення гострого середнього отиту.

14. Мастоїдит. Антромастоїдотомія

15. Хронічний середній отит. Холестеатома середнього вуха.

16. Консервативне лікування хронічного середнього отиту.

17. Оперативні втручання при хронічному отиті.

18. Лабіринтит. Кохлео-вестибулярний синдром, диференційна діагностика та лікування.

19. Отогенні внутрішньочерепні ускладнення

20. Секреторний та адгезивний середній отит.

21. Хвороба Меньєра, діагностика та лікування.

22. Диференційна діагностика центрального та периферичного вестибулярних синдромів в практиці отоларинголога.

23. Сенсоневральна приглухуватість, діагностика та лікувальна тактика.

24. Отосклероз, клінічні форми та лікувальна тактика.

ІІ.НІС І ПРИНОСОВІ ПАЗУХИ

1. Клінічна анатомія носа.

2. Клінічна анатомія верхньощелепної пазухи.

3. Клінічна анатомія лобної пазухи.

4. Клінічна анатомія решітчастої пазухи.

5. Клінічна анатомія основної пазухи.

6. Функції носу та приносових пазух. Значення носового дихання.

7. Методи дослідження приносових пазух.

8. Методи дослідження носа та приносових пазух.

9. Фурункул, карбункул носа. Ускладнення та методи їх попередження.

10. Гострий вірусний риносинусит.

11. Гострий бактеріальний риносинусит.

12. Гострий поствірусний риносинусит.

13. Хронічний риносинусит з поліпами та без поліпів.

14. Консервативне та хірургічне лікування хронічних риносинуситів, принципи функціональної ендоскопічної хірургії синусів.

15. Диференційна діагностика різних ендотипів хронічного риносинуситу.

16. Алергічний риніт, сучасна класифікація, методи діагностики та лікування.

17. Хронічний атрофічний риніт, озена, диференційна діагностика та лікування.

18. Гіпертрофічний та вазомоторний риніт, критерії діагностики та методи лікування.

19. Травми носа і приносових пазух, в тому числі вибухові травми середньої зони обличчя. Сторонні тіла порожнини носа.

20. Гематома і абсцес перегородки носа.

21. Викривлення перегородки носа, синехії та атрезії порожнини носа.

22. Носова кровотеча.

23. Орбітальні ускладнення гострих і хронічних риносинуїтів.

24. Риногенні внутрішньочерепні ускладнення.

25. Злоякісні та доброякісні новоутворення носа і приносових пазух.

III. ГЛОТКА.

1. Клінічна анатомія глотки.

2. Анатомія та фізіологія лімфаденоїдного глоткового кільця.

3. Методи дослідження глотки.

4. Сторонні тіла глотки. Невідкладна допомога.

5. Гострий фарингіт, диференційна діагностика та консервативне лікування.

6. Хронічний фарингіт, диференційна діагностика та консервативне лікування.

7. Інфекційний мононуклеоз, диференційна діагностика.

8. Заглотковий абсцес у дітей.

9. Гострий вірусний тонзиліт, діагностика та лікування.

10. Гострий бактеріальний тонзиліт, діагностика та лікування.

11. Виразково-плівчаста ангіна, диференційна діагностика та лікування.

12. Паратонзиліт і паратонзилярний абсцеси, діагностика та лікування.

13. Латерофарингіальний абсцес, діагностика та лікування.

14. Флегмони шиї. Тонзилогенний медіастиніт. Тонзилогенний сепсис.

15. Ураження піднебінних мигдаликів та глотки при інфекційних захворюваннях та захворюваннях системи крові.

16. Дифтерія глотки, диференційна діагностика та невідкладна допомога.

17. Гіпертрофія глоткового мигдалика, патогенез та підходи до лікування.

18. Гіпертрофія піднебінних мигдаликів, патогенез та підходи до лікування.

19. Хронічний тонзиліт. Діагностика та лікування хронічного тонзиліту.

20. Злоякісні та доброякісні пухлини глотки.

IV. ГОРТАНЬ. ІНФЕКЦІЙНІ ГРАНУЛЬОМИ.

1. Клінічна анатомія гортані.

2. Фізіологія гортані.

3. Методи дослідження гортані у дорослих і дітей.

4. Гострий стеноз гортані. Стадії стенозу гортані.

5. Запальний та незапальний набряк гортані, невідкладна допомога.

6. Хронічний стеноз гортані. Етіологія, тактика ведення та лікування.

7. Трахеостомія. Конікотомія. Інтубація.

8. Гострий ларингіт. Діагностика та лікування.

9. Флегмонозний ларингіт. Хондроперихондрит гортані.

10. Епіглотит. Абсцес надгортанника.

11. Гострий ларинготрахеїт у дітей.

12. Дифтерія гортані. Невідкладна допомога.

13. Хронічний ларингіт. Передракові стани гортані.

14. Функціональні порушення голосової функції. Голосова реабілітація.

15. Парез та параліч гортані, диференційна діагностика з іншими системними захворюваннями.

16. Доброякісні пухлини гортані. Діагностика та тактика ведення.

17. Папіломатоз гортані в дітей та дорослих. Діагноз та лікування.

18. Клініка, діагностика раку гортані.

19. Сторонні тіла гортані, надання невідкладної допомоги.

20. Склерома верхніх дихальних шляхів.

21. Туберкульоз гортані.

22. Сифілітичне ураження верхніх дихальних шляхів.

10. Політика курсу

Політика навчальної дисципліни передбачає обов'язкове дотримання ЗдВО академічної доброчесності, самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, які передбачають засвоєння навчальної дисципліни; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (навчальної, наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

У разі недотримання норм та засад академічної доброчесності бали за виконання будь-яких форм та видів контролю анулюються у повному обсязі із наданням підтвердженого факту плагіату.

11.Методичне забезпечення

1. Освітньо-професійна програма підготовки спеціаліста за спеціальністю 222 «Медицина».

2. Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста за спеціальністю 222 «Медицина».

3. Рекомендації щодо розробки навчальних програм з навчальних дисциплін (наказ МОЗ України від 12.10.2004року №492; лист МОН України від 09.07.2018 №1/9-434).

4. Методичні рекомендації для викладачів до практичних занять.

5. Методичні рекомендації для студентів до практичних занять.

6. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів.

7. Нормативно-методичні документи.

8. Наочні засоби.

9.Демонстраційні матеріали, інструкції до використання технічних засобів навчання (апаратура для засвоєння теоретичного матеріалу, навчальні фільми, відеоматеріали).

6. Рекомендована література

Базова:

1. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Безшапочний С.Б., Дєєва Ю.В. Оториноларингологія. - К.: ВСВ «Медицина», 2021. - 472 с.

Додаткова :

1. Невідкладна допомога в оториноларингології: навчальний посібник (ВНЗ післядипломної освіти) / О.М. Науменко, В.М. Васильєв, Ю.В. Дєєва, С.Б. Безшапочний – Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина» - 2017. – 144с

2. Flint, P. W. Cummings Otolaryngology. Head and Neck Surgery : учебное пособие /

P. W. Flint, H. W. Francis, B. H. Haughey [и др.]. - 7th ed. - Philadelphia : Elsevier, 2021

- . - ISBN 978-0-323-61179-4. - Текст : непосредственный. Vol. 1. - 1236 p. : фот. цв., фот., табл. - Bibliogr.: с. 1139- 1236.

Інформаційні ресурси: Офіційні веб-сайти Президента України, Верховної Ради України, Міністерства освіти та науки, Міністерства охорони здоров'я, освітні портали вищих медичних навчальних закладів України, сайт кафедри, сайти з отоларингології.

Матеріали методичного забезпечення навчання знаходяться на ВЕБ-сторінці кафедри: (https://nmuofficial.com/zagalni-vidomosti/kafedri/kafedra-otorynolaryngologyy/informatsiya-dlya-studentiv/).